

Åpenhetsloven - Telia Norges rapport 2024

Innledning

Telia Norge AS (Telia) er omfattet av åpenhetsloven - Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, som trådte i kraft 1. juli 2022, med plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger som skal offentliggjøres innen 30. juni hvert år.

Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheten håndterer eventuelle negative konsekvenser på dette området.

Vårt samfunnsansvar og ansvarlig næringsliv

Telia er tilfreds med at det gjennom åpenhetsloven rettes mere interesse omkring grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i virksomheter og hos virksomhetenes leverandører. Vi har allerede erfart at oppmerksomheten rundt disse forhold har økt betydelig siden forrige års rapport, også innad i Telia og hos våre leverandører.

Økt bevissthet og engasjement hos våre bedriftskunder

Telia opplever som positivt at våre egne bedriftskunder etterspør flere detaljer om hvordan vi som leverandør forholder oss til åpenhetsloven, ofte fordi disse kundene også er omfattet av loven. De krever som oss, at det gjøres et systematisk arbeid for å sikre arbeidstakerrettigheter i egen bedrift og hos våre leverandører/underleverandører.

Samlet sett har Telia allerede grundige prosesser når det gjelder å vurdere risiko knyttet til våre aktiviteter, leverandører og tredjeparter, også når det gjelder grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold da dette er inkludert i vårt bærekraftsarbeid. Vi har en aktiv og omfattende aktsomhetsprosess og tydelige vilkår for våre leverandører som følges opp gjennom ulike revisjoner. Våre risikovurderinger og vår oppfølging bekrefter at våre leverandører og underleverandører i stor grad er profesjonelle virksomheter som har rutiner og systemer for å følge opp arbeids- og menneskerettigheter også på sin side.

Selskapets virksomhet og lokalisering

Telia er et ledende teknologiselskap som bygger samfunnskritisk infrastruktur og leverer innovative produkter og tjenester innen TV, internett og mobil til både forbruker og bedriftsmarkedet. Selskapet er et heleid datterselskap av Telia Company AB (37 prosent eiet av den svenske stat). Telia Company er et førende telekommunikasjonskonsern i Norden og Baltikum.

Telias inntekter kommer fra det norske markedet, med unntak av internasjonale trafikkinntekter. Selskapet har sitt hovedkontor på Økern i Oslo og driver totalt 43 telebutikker i Norge, i tillegg til kundesentre og annen virksomhet i flere norske byer. Telia markedsfører sine tjenester under merkevarene Telia, OneCall, MyCall og Phonero. Ved utgangen av 2023 hadde selskapet 2.110 årsverk.

Forankring

Styret i Telia Company har det overordnede ansvaret for oppfølging av bærekraft, klima/miljø, etikk og menneskerettigheter. Konsernledelsen (inkludert Telia Norges CEO) har den praktiske oppfølgingen gjennom kvartalsvise møter sentralt og regionalt) om Governance, Risk, Ethics and Compliance (GREC). På disse møtene blir også problemstillinger omkring menneskerettigheter diskutert.

Alle interne retningslinjer som vedtas i Telia Company v/styret og ledelsen gjelder også for Telia Norge.

Telias egne etiske retningslinjer, Supplier Code of Conduct og andre interne regler

Telia Companys styre har nylig revidert våre [etiske retningslinjer](#). Dette er Telias etiske kompass som inspirerer og veileder alle ansatte, styremedlemmer, tredjeparter som leverandører (inkludert underleverandører), konsulenter og frilansere. Våre etiske retningslinjer inneholder også et kapittel om beskyttelse av menneskerettigheter.

Telias etiske retningslinjer er i samsvar med gjeldende lover og annet regelverk, samt internasjonale konvensjoner.

Alle ansatte skal med jevne mellomrom gjennomgå en obligatorisk e-læring om våre etiske retningslinjer.

Telia har i tillegg en rekke [retningslinjer \(policies\) og instruksjer](#) som er fordypninger av våre etiske retningslinjer, og som alle ansatte må følge. Dette regelverket beslattes og forvaltes av henholdsvis styret i Telia Company, CEO eller konsernets ledelse. En egen policy for menneskerettigheter finnes også, [Telia Company](#)

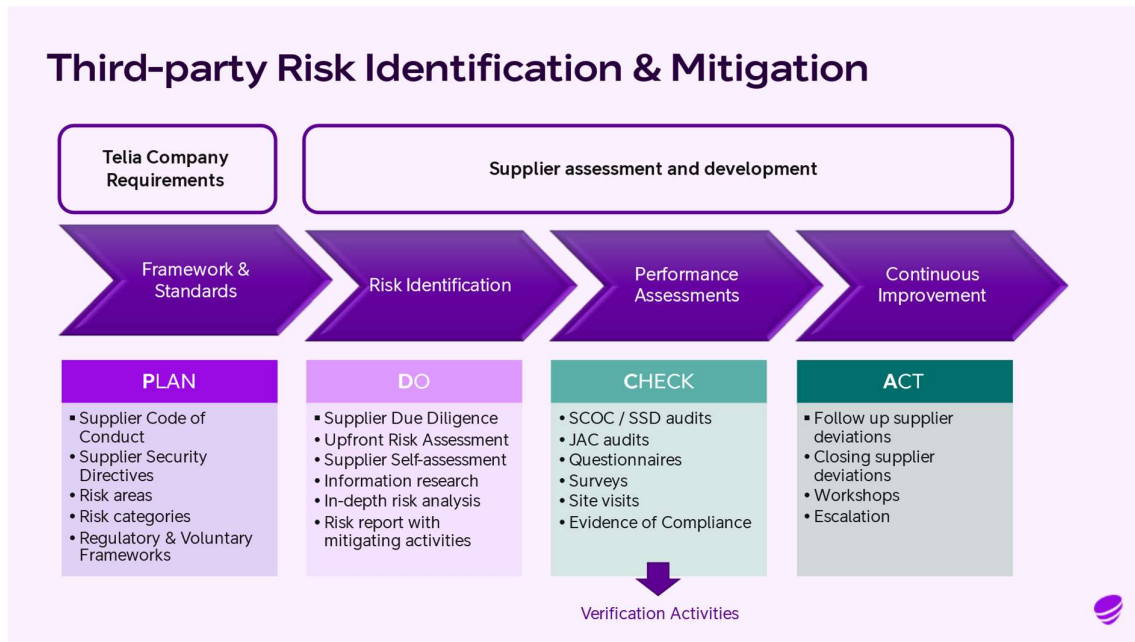
Telias egen varslingskanal – [EthicsPoint - Telia Company](#) er en ekstern kanal hvor ansatte og tredjeparter kan varsle om brudd på våre etiske retningslinjer, herunder brudd på menneskerettigheter, arbeidsrettigheter og helse, miljø og sikkerhet. Alle har anledning til å varsle anonymt, og vi har retningslinjer som skal forhindre gjengjeldelse.

Ansvarlige innkjøp

Aktsomhetsprosess for leverandørvurdering

Telia har en omfattende aktsomhetsprosess, forankret i kravene i OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Telias generelle prosess for ansvarlige innkjøp:

Formålet med Telias aktsomhetsprosess er å sikre at Telia inngår avtaler med leverandører som oppfyller våre standarder, og at disse krever tilsvarende fra sine egne leverandører.

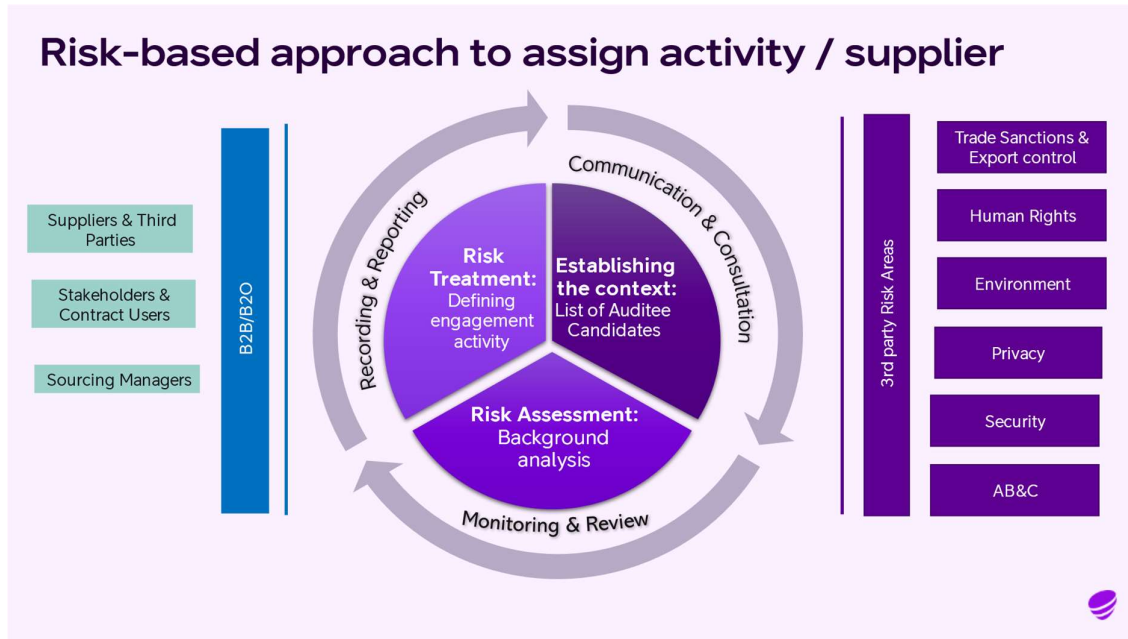
Telias [Supplier Code of Conduct \(SCOC\)](#) revidert i mai 2024, definerer praksis og krav Telia forventer at alle våre leverandører etterlever, også når det gjelder åpenhetsloven og respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår.

Telia Company er avhengig av et stort antall leverandører og underleverandører, lokale og globale. Vår innkjøpsprosess innebærer at våre leverandører vurderes ut fra flere ulike aspekter, som kan gjenkjennes i vår Supplier Code of Conduct.

Det er Telias Sourcing-avdeling for ansvarlige innkjøp (Risk & Sustainability) som foretar aktsomhetsvurderinger og følger opp våre leverandører med revisjoner av ulike former.

Les mere om Telia Company's [Responsible Sourcing](#)

Telias mål er at samtlige nye og fornyede leverandører skal granskes gjennom vår Due Diligence prosess, og selskapets Compliance Verification.

Aktsomhetsvurdering knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

I egen virksomhet

Telia har et samfunnsansvar som bl.a. innebærer å respektere menneskerettighetene, unngå skadelig miljøpåvirkning, sikre gode arbeidsforhold, motvirke korrupsjon og bidra positivt til omgivelsene både lokalt og globalt

Helse/miljø/sikkerhets-arbeidet i Telia er en kontinuerlig prosess.

Risikovurdering i egen virksomhet gjennomføres og oppdateres med jevne mellomrom når forutsetningene eller risikobildet endrer seg. HMS-arbeidet rapporteres kvartalsvis til ledelsen. Telia foretar bla egne interne vernerunder, og opplæring for nyansatte. Det er ikke dokumentert alvorlige hendelser i egen virksomhet.

Telia er ISO 45001 sertifisert for å strukturere og kvalitetssikre dette arbeidet.

Våre leverandørers virksomhet i Norge

Telia Company/Telia Norge har avtaler med ca. 4000 leverandører innen ulike kategorier.

Revisjonsprosessen overfor våre leverandører i Norge har en risikobasert tilnærming som innebærer at de leverandører som er vurdert som risiko blir inkludert i revisjonsplanen for videre vurdering.

Det kan imidlertid være forhold som er vanskelig å oppdage (trusler, lønnsstyveri, ID tyveri, svindel, hvitvasking sosial dumping, rekruttering av folk i sårbare situasjoner) som en del av revisjonsprosessen, og da anvendes andre typer vurderinger/dypdykk for å identifisere mulige risikoer på kjente sårbare områder

Informasjonsinnsamling – kartlegging risikovurdering

I forbindelse med å identifisere risiko og prioritere tiltak jf åpenhetsloven § 4, 2.ledd risikovurderingen av leverandører, har Telia tatt utgangspunkt i våre egne erfaringer og sentrale eksterne kilder, som Regjeringens handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet (2022), Økokrims trusselvurdering (2022), Økokrims årsrapport 2023, Arbeidstilsynets årsrapport 2023, samt Fair Play Byggs årsrapporter.

For å bygge samfunnskritisk infrastruktur og utvikle/bygge ut fremtidens mobilnett - 5G - samt vedlikehold og modernisering av det eksisterende nettet, inngår Telia avtaler med dyktige og seriøse leverandører i bygg og anleggsbransjen.

Erfaring viser dessverre at leverandører i bygg/anleggsbransjen og deres bruk av arbeidskraft, er den sektor hvor det kan være høy risiko for potensielle brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, fare for arbeidslivskriminalitet og grov utnyttning i arbeidslivet.

Revisjoner

Telia har gjennomført oppfølging av vår Supplier Code of Conduct gjennom skriftlige spørreundersøkelser, oppfølgingsdialoger, revisjoner og stedlige besøk på våre leverandørers og underleverandørers arbeidsplasser innen bygg og anlegg.

Telia registrerer med tilfredshet en økende bevissthet hos våre leverandører omkring de faktiske forhold og våre konkrete avtalekrav.

Mange av våre leverandører er i tillegg nå også forpliktet til å følge åpenhetsloven, og derigjennom skal også de redegjøre for hvordan de følger lovens krav i sine årlige rapporteringer.

Telia er tilfreds med hvordan våre leverandører i bygg/anleggsbransjen har forholdt seg til åpenhetsloven og hvordan de har utviklet gode metoder for å oppdage brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår.

Meningsfull interessentdialog

Våre leverandører kjenner sine underleverandører best. De har valgt å ha dialog med sine underleverandører og deres ansatte for å bygge tillit og for å skape trygghet. Trygghet for bla å kunne varsle om det de ansatte vurderer som manglende rettigheter. Uten denne tilliten basert på dialog vil våre leverandører sannsynligvis ikke kunne motta informasjon som er nødvendig for å gjøre forbedringer og som de neppe mottar gjennom rapporteringsskjemaer og «tradisjonelle» inspeksjonsrunder/stedlige besøk.

Telia tror på en kontinuerlig toveis kommunikasjon med våre leverandører. Det initiativ leverandørene selv tar til en nærmere dialog med sine underleverandører, er særdeles viktig for å oppdage og forebygge lovbrudd som f.eks. lønnsstyrer. Denne typen lovbrudd skjer på bekostning av arbeidstakers arbeidsvilkår, men kan også underminere skattefundamentet og vårt velferdssystem.

Videre oppfølging og tiltak

Skape tillit

Telias detaljerte, skriftlige undersøkelser som besvares av leverandørene i bygg/anlegg, har økt bevisstheten hos våre leverandører. Dette har ført til kartlegging av egne leverandører med formål om å sikre gode arbeidsforhold i hele leverandørkjeden. Rutiner og kontroller er etablert og har vist seg effektive. En dialog i etterkant har gitt både Telia og våre leverandører verdifull innsikt i hva som gjøres og hva som er videre utfordringene.

Telia vil sørge for en kontinuerlig dialog med våre leverandører i risikoutsatte bransjer.

Telia vil fortsette arbeidet med å verifisere og sikre at våre leverandører og underleverandører følger de kravene vi har satt når det gjelder menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

For bygg/anlegg og transportbransjen vil fokus fremover fortsatt være på området menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, særlig hos våre leverandørers underleverandører. Det er fortsatt viktig å legge vekt på om de konkrete krav som er akseptert av våre leverandører også samsvarer med det de faktisk gjør.

Forebygge ved hjelp av dialog er det viktigste

Telias erfaring har vist at det under de stedlige undersøkelsene/vernerundene på byggeplassen kan være vanskelig å fange opp useriøse arbeidsforhold, spesielt der det omfatter sårbare utenlandske ansatte. Da er det avgjørende med en dialog som kan skape tillit. Dette kan igjen føre til spørsmål fra ansatte hos underleverandører som gjør leverandørene i stand til å forstå og bistå ansatte og kreve forbedringer.

Vi tror også at det er viktig at våre leverandører selv gjennomfører dette. Fordi de er, nærmere og kjenner sine (under)leverandører og har en mulighet til å skape tillit og trygghet, som igjen fører til kunnskap om det som faktisk skjer.

Telia mener det er formålstjenlig med en et tettere dialog mellom sentrale aktører i bygg/anleggsbransjen, telekomsektoren og myndighetene, med sikte på å utarbeide en bransjenorm med relevante sjekkpunkter for lettere å kunne avdekke brudd på ansattes rettigheter.

Leverandører i utlandet - risiko utenfor Norge

Telia er avhengig av et antall leverandører og underleverandører hvorav mange opererer globalt i land eller bransjer med utfordringer med å opprettholde etisk forretningspraksis, tilstrekkelige menneske- og arbeidsrettigheter, samt et systematisk forbedringsarbeid på helse, miljø og sikkerhet.

Telia foretar omfattende aktsomhetsvurderinger også for alle våre utenlandske leverandører. Alle avtaler inkluderer vår Supplier Code of Conduct, som signeres i forkant av kontraktsinngåelse.

Telia har dialog med våre tre største leverandører av mobiltelefoner. De er også forpliktet i hht åpenhetsloven og utarbeider selvstendige redegjørelser.

Telia er gjennom Telia Company medlem av [JAC Joint Alliance for CSR](#), en sammenslutning av telekomoperatører (27 medlemmer) som har til formål å verifisere, vurdere og utvikle implementeringen av samfunnsansvar på tvers av produksjonssentrene til viktige multinasjonale leverandører til IKT industrien.

JAC-prosessen er et koordinert stedlig revisjon-og utviklingsprogram som er basert på en felles verifikasjon-, vurderings- og utviklingsmetodikk. Prosessen inkluderer også oppfølging av planer. En fortegnelse over leverandører som skal revideres blir forhåndsvurdert og godkjent av medlemmene.

Åpenhetslovens andre formål – - å sikre allmennheten – alle og enhver, tilgang til informasjon om hvordan bedriften håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser.

Telia Norge har i det siste året ikke mottatt henvendelser med spørsmål om generell informasjon eller særskilt informasjon om våre varer eller tjenester.